

FOLK VOCAL AND CONTEMPORARY MUSIC: FROM ETHNO-JAZZ TO ELECTRONICS

ФОЛЬК-ВОКАЛ І СУЧАСНА МУЗИКА: ВІД ЕТНО-ДЖАЗУ ДО ЕЛЕКТРОНІКИ

Marchun O.V./ Марчун О.В.

PhD (Philol.), Associate Professor / к.філол.н., доц.

ORCID: 0000-0002-7272-7773

Taras Shevchenko National University of Kyiv,

Kyiv, Volodymyrska, 60, 01033

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Київ, Володимирська, 60, 01033

Kolomytseva M.O./ Коломицева М.О.

PhD (Philol.), Assistant Professor / к.філол.н., асист.

ORCID: 0000-0002-6268-3105

Taras Shevchenko National University of Kyiv,

Kyiv, Volodymyrska, 60, 01033

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Київ, Володимирська, 60, 01033

Анотація. Фольк-вокал – одна з найдавніших форм музичного самовираження, що сформувалася в контексті культурних традицій, ритуальних практик та соціальної комунікації. Народна пісня виконувала функції передачі знань, календарного регулювання, ритуального закликання та формування національної ідентичності. У сучасній музиці народний вокал зазнає трансформації, інтегруючись у жанри етно-джазу, електронної, поп-та рок-музики. Такий синтез дозволяє народному співу зберігати автентичність, одночасно набуваючи нових художніх, символічних та глобальних функцій. У роботі використовуються методи стилістичного, ритмічного та інтонаційного аналізу, порівняльного музикознавчого аналізу мотивів, а також культурологічний підхід для оцінки функцій народного вокалу. Розглянуто український досвід сучасних виконавців (Go A, ONUKA, DakhaBrakha, Katya Chilly), які поєднують автентичний народний спів з електронними та джазовими елементами, а також зарубіжні зразки (Deer Forest, Enigma, Björk), що демонструють багатогранність явища. Проведено музикологічний аналіз основних творів, вивчаючи систему модальності, ритм, тембр та фактуру. У статті показано, що давні модальні та ритмічні структури збереглися, але адаптовані до сучасних аранжувань та студійної обробки. Дослідження доводить, що народний вокал у сучасній музиці є не лише засобом збереження культурної спадщини, а й універсальним інструментом для художнього самовираження та формування нових синтезів жанрів.

Ключові слова: фольк-вокал, етно-джаз, електронна музика, фольклор, синтез мистецтв, музична глобалізація, традиційний спів.

Вступ.

Фольк-вокальні традиції – одна з найстійкіших та найвиразніших форм нематеріальної культурної спадщини. Упродовж століть народний спів виконував не лише комунікативну і обрядову функції, а й був джерелом художніх образів та інтонаційних моделей для професійного музичного мистецтва. Бела Барток зазначив, що «народна музика є природним виявом

музичної мови нації», підкреслив органічний зв'язок фольклору з етнокультурною ідентичністю.

У ХХІ столітті, в умовах глобалізації, цифровізації та інтенсивного культурного обміну, фольк-вокал зазнає суттєвих трансформацій. Сучасні музиканти дедалі частіше звертаються до автентичних вокальних технік і тембрів, поєднуючи їх із елементами джазу, поп-музики, експериментальної сцени та електроніки. Так формується своєрідна гібридна звукова естетика, у якій традиційний голос набуває нових смислових та художніх функцій. У цьому контексті традиція постає не як статичний спадок минулого, а як живий процес, що перебуває в постійному діалозі із сучасністю.

Особливе місце в зазначених процесах займає етно-джаз – стиль який базується на синтезі фольклорної інтонаційності, модальних ладів і джазової гармонії та ритміки. Водночас електронна музика відкриває нові можливості для трансформації фольк-вокалу за допомогою семплювання, лупінгу, вокальних ефектів та саунд-дизайну. Такі технологічні інтервенції не руйнують автентичність, а навпаки, здатні підкреслювати унікальне звучання в новому акустичному просторі. В результаті, «голос традиції» набуває нової сонорної якості, у якій архаїчне й інноваційне існують у нерозривній єдності.

Незважаючи на зростання інтересу до проблематики world music, етномузикології та сучасного вокального виконавства, питання інтеграції фольк-вокалу в жанрові площини етно-джазу та електронної музики залишається недостатньо систематизованим. Більшість наукових досліджень зосереджується або на аналізі фольклору в його традиційних формах, або на вивченні сучасних музичних стилів без урахування їх генетичного зв'язку з народною вокальною практикою. Тому, надзвичайно важливо виявити художньо-стильові особливості інтеграції фольк-вокалу в сучасні музичні напрями, зокрема в етно-джаз та електронну музику. У статті проаналізовано процеси трансформації традиційних вокальних технік у сучасному музичному середовищі, визначено основні моделі синтезу фольклорного та новітнього у вокальній практиці, а також окреслено роль фольк-вокалу у формуванні нових музичних ідентичностей у

глобалізованому світі.

Фольк-вокал, як динамічний звуковий феномен, що функціонує не лише в межах традиції, а й як активний елемент сучасної музичної культури – живий звуковий код, здатний породжувати нові художні смисли. Він активно інтегрується в найрізноманітніші музичні напрями: від джазу і року до електронної музики та експериментального саунду. Така синергія минулого й сучасності не лише збагачує музичну мову, а й сприяє збереженню культурної спадщини в нових форматах.

Основний текст.

Фольк-вокал вирізняється специфічною манерою виконання, природною відкритістю звуку, мелізматикою, гнучкою інтонацією та тісною пов'язаністю з мовою й обрядовістю. У багатьох культурах народний спів ґрунтується на модальних ладах, нестандартних ритмах, мікроінтонаціях, що робить його особливо привабливим для композиторів і продюсерів, котрі прагнуть знайти «небанальне» звучання.

На відміну від академічної школи, фольк-вокал рідко підпорядковується суворим канонам – це живий, імпровізаційний простір, у якому виконавець може передавати архетипні емоції, глибокі переживання та національну ідентичність.

Однією з перших яскравих форм поєднання фольклору та сучасної музики став етно-джаз. Етно-джаз виникає на перетині двох традицій – джазової, що базується на принципах імпровізації, поліритмії, складної гармонії, та фольклорної, основою якої є модальні структури, повторювані формули і вокальна первинність. У цьому синтезі важливою стає не механічна сума елементів, а створення цілісної художньої системи, у якій кожен компонент набуває нового значення.

Народна мелодика в межах етно-джазу часто зазнає гармонічної трансформації, ускладнюється джазовими акордами, розширеними інтервалами, політональністю. Ритмічна структура водночас зберігає фольклорну пульсацію (наприклад, танцювальні або обрядові ритми), але набуває характерної джазової свободи. Ця особливість робить етно-джаз динамічною, «живою» формою

комунікації між традицією та сучасністю, адже це не просто музичний стиль, а й культурний феномен, що репрезентує здатність традиційної культури адаптуватися до вимог сучасності, не втрачаючи своєї глибинної ідентичності.

Основним носієм змісту в етно-джазових композиціях часто виступає саме фольк-вокал. Автентичні манери співу – відкритий звук, мелізматика, природна орнаментика, нерівномірна ритміка – зберігають традиційний характер навіть у контексті сучасного аранжування. Голос стає «провідником пам'яті поколінь», а не просто звуковим інструментом.

У системі етно-джазу вокал не обмежується відтворенням народного тексту або мелодії. Він трансформується в простір імпровізації, у якому виконавиця / виконавець може варіювати ритм, інтонацію, тембр. В результаті, пісня набуває рис джазового висловлювання, але зберігає фольклорну образність. Така вокальна практика формує новий тип інтерпретації – між традиційним співом і сучасним вокальним виконавством, що сприяє розширенню меж музичної мови.

Яскравими прикладами сучасного етно-джазу в українському музичному просторі є творчість гуртів ДахаБраха, ShockolaD та Kurbasy, які поєднують архаїчні фольклорні інтонації із джазовою імпровізаційністю та сучасними виконавськими прийомами. На міжнародному рівні ідеї синтезу фольклору і джазу репрезентують постаті Горана Бреговича, Рабіха Абу-Халіля, а також гурт Tinariwen, що свідчить про універсальність етно-джазу як глобального музичного явища [5].

Найбільш несподіваним, але водночас надзвичайно популярним є поєднання фольк-вокалу з електронною музикою. Діджеї й продюсери активно використовують семпли народних пісень, автентичні записи, елементи обрядового співу, накладаючи їх на електронні біти, синтезаторні фактури й амбієнтні звуки.

У цьому контексті фольклор набуває майже «космічного» звучання. Голос із минулого ніби переноситься у майбутнє, створюючи ефект позачасовості. Такий музичний феномен спостерігаємо у напрямках: ethno-electronic, folktronica, ambient-folk, deep-folk тощо. Для багатьох слухачів саме через електронну

обробку відкривається шлях до глибшого зацікавлення традиційною культурою, її корінням та змістами.

Фольк-електроніка – це музичний напрям, у якому елементи народної музики (вокал, мелодика, ритміка, традиційні інструменти) поєднуються з електронними звуками, бітом, семплами та синтезаторами. Виникнення цього явища пов'язане із розвитком комп'ютерних технологій, звукозапису та програмного забезпечення для створення музики. Таке поєднання дозволяє повному інтерпретувати автентичні твори, «оживляючи» давні голоси у сучасному форматі. Важливою особливістю є збереження основної ідеї, емоційного забарвлення й культурного коду фольклору, навіть у зміненій звуковій оболонці.

В Україні напрям фольк-електроніки набув особливої популярності у XXI столітті. Це пов'язано з активізацією інтересу до національної культури та фольклорної спадщини. Серед найвідоміших представників варто відзначити гурт ONUKA, який органічно інтегрує народні мотиви, звучання бандури, сопілки та трембіти в електронні композиції. Їхня творчість стала прикладом того, як традиційні елементи можуть гармонійно співіснувати з індустріальним електронним звучанням. Ще одним яскравим прикладом є гурт Go_A, який поєднує давні обрядові тексти з танцювальною електронікою. Їхня пісня «Shum» є зразком модернізованої веснянки, що отримала міжнародне визнання [2].

У світовій музиці також простежується тенденція до поєднання електроніки з народними традиціями різних культур. Прикладом є творчість ісландської виконавиці Björk, яка використовує фольклорні мотиви у поєднанні з експериментальною електронікою. Французький гурт Deep Forest відомий використанням семплів автентичного співу різних народів світу у своїх електронних композиціях. Проєкт Enigma поєднав григоріанські хори з електронними ритмами, створивши унікальне звучання, яке вплинуло на формування цілого напрямку world music. Таким чином, світова сцена демонструє широкий спектр можливостей інтерпретації фольклору в електронному середовищі.

Поєднання фольку та електроніки виконує важливу культурну функцію: воно забезпечує «друге життя» народній музиці, роблячи її доступною й актуальною для нових поколінь. Така трансформація не знищує традицію, а навпаки, надає їй нових форм і можливостей для існування. Фольк-електроніка є яскравим прикладом синтезу традиції та інновації у сучасному мистецтві. Вона доводить, що фольклор не є застиглим явищем, а живою, динамічною матерією, здатною адаптуватися до нових умов існування.

В Україні поєднання фольк-вокалу з сучасними стилями має не лише естетичне, а й соціокультурне значення. У часи випробувань, війни й боротьби за національну ідентичність народна пісня стає голосом пам'яті, сили й незламності. Сучасні українські виконавці активно поєднують автентичний спів із роком, джазом, поп-музикою та електронікою. Це дозволяє не лише осучаснити фольклор, а й донести його до молодого покоління у зрозумілій та привабливій формі.

Український фольклор слугує своєрідним «культурним кодом», за допомогою якого особистість і спільнота усвідомлюють свою приналежність до певної традиції, території, історії. Через колискові, весільні, календарно-обрядові пісні людина входить у національний світогляд ще з дитинства [3].

В умовах глобалізації та культурної уніфікації особливого значення набуває здатність фольклору підтримувати ідентичність нації. Коли руйнуються звичні соціальні інститути, саме традиційна культура стає точкою опори. Символи, закладені у фольклорі (калина, степ, рушник, хата, Дніпро), формують образ батьківщини не лише як географії, а як духовного простору.

У XXI столітті, особливо в умовах війни, фольклор знову актуалізується як потужний засіб культурного спротиву. Українські митці звертаються до традиційних пісень, мотивів, образів, інтегруючи їх у сучасні музичні, літературні, візуальні форми. Національні мотиви використовують сучасні виконавці та колективи, які популяризують українську традицію на міжнародному рівні. Фольклор стає ключовим елементом культурної дипломатії, засобом представлення України у світі як самобутньої, глибокої та незламної

нації. Відроджується інтерес до народного одягу, обрядів, ремесел, архаїчних символів, що говорить про прагнення суспільства не втратити власне коріння у часи історичних випробувань.

Вагомий внесок у розвиток етно-джазу в Україні зробила співачка Катя Chilly, яка однією з перших почала експериментувати з поєднанням народної манери співу, елементів джазової імпровізації та електроніки. У композиціях «Повернення» та «Сон» вона майстерно поєднує традиційний український вокал із сучасними гармонічними ходами та ритмічними експериментами, створюючи своєрідний міст між минулим і сучасністю. Її вокал характеризується багаточисливими мелізмами, динамічними інтонаційними коливаннями та здатністю передавати глибокі емоційні стани, що робить композиції не лише музично привабливими, а й культурно значущими.

Не менш визначним явищем у сучасному українському фольк-джазі та електронній музиці є творчість гурту Гуляйгород, який поєднує автентичний народний вокал із сучасними жанровими експериментами. Їхня музика ґрунтується на традиційних обрядових і календарних піснях, але водночас інтегрує джазові гармонії, ритмічні імпровізації та електронні аранжування, створюючи ефект сучасного фольк-електронічного звучання [1].

У композиціях гурту Гуляйгород відчутна глибока робота з вокальною текстурою: вокалісти використовують багатоголосся, мелізми та інтонаційні варіації, які передають колорит і емоційність народної манери співу. Ритмічна організація композицій часто поєднує традиційні метричні форми з сучасними синкопованими або поліритмічними структурами, що створює відчуття динамічного діалогу між минулим і сучасністю. Особливої уваги заслуговує поетичне та міфологічне начало у творах Гуляйгорода: архаїчні тексти та мотиви народних пісень набувають нової емоційної та символічної ваги завдяки сучасним електронним шарам і джазовим імпровізаціям. Музика гурту формує унікальний простір, де автентичний фольклор взаємодіє з урбаністичною звуковою палітрою, створюючи інтенсивний синтез культурного минулого і сучасних музичних інновацій.

Окремої уваги заслуговують проекти YUKO та MAVKA, у творчості яких використовується автентичний народний спів, обрядові мотиви та архаїчна поетика, поєднані з сучасними електронними аранжуваннями. У композиціях цих виконавців традиційна мелодика та ритміка народних пісень інтегруються в електронні біти, семпли та синтезаторні текстури, що створює унікальний синтез старого й нового. Музика YUKO та MAVKA вирізняється міфологічною образністю, де кожен вокальний фрагмент або мотив набуває символічного значення, а сучасні електронні елементи підкреслюють драматургію та глибину образу.

Одним із найяскравіших прикладів є композиція «Шум» у виконанні гурту Go_A, створена на основі давньої веснянки «А в нашого Шума». Первісно ця обрядова пісня виконувалася з метою пробудження природи та закликання життєвих сил, однак у сучасній електронній інтерпретації вона набуває нового семантичного значення, перетворюючись на символ безперервності української культури, її здатності адаптуватися та виживати в умовах глобальних і політичних трансформацій. Поєднання автентичного вокалу з електронним ритмом створює ефект діалогу минулого й сучасного, у якому давній голос постає не як архаїчний рудимент, а як актуальний носій національного коду.

Подібну функцію виконує творчість гурту DakhaBrakha, який у своїх творах активно звертається до автентичних текстів та традиційних форм народного багатоголосся. Такі композиції, як «Шо з-под дуба», «Пливе човен» або «Весна», вирізняються не тільки збереженням архаїчної поетики та інтонаційної структури, а й глибоким символічним змістом, що актуалізується в сучасному соціально-політичному контексті. У їхньому звучанні фольклор постає не як елемент минулого, а як сакральний код національної пам'яті, що протистоїть культурній уніфікації та витісненню автентичного [4].

Важливе місце у процесі актуалізації фольклорної традиції займають давні історичні та стрілецькі пісні, які знову набули популярності в умовах суспільних потрясінь та воєнного часу. Пісня «Ой у лузі червона калина», яка є стрілецьким маршем, перетворилася на своєрідний духовний гімн незламності українського

народу. Її багаторазове виконання на мітингах, у військових підрозділах, волонтерських центрах і на світових сценах свідчить про надзвичайну мобілізаційну силу фольклору. Не менш значущою є пісня «Рече та стогне Дніпр широкий» на слова Тараса Шевченка, в якій могутній образ ріки стає метафорою історичної долі нації, її страждань і незламної сили. Подібні мотиви простежуються і в повстанських піснях, зокрема у творі «Зродились ми великої години», який закарбував у собі дух визвольної боротьби та національної гідності.

Поряд з автентичним і історичним фольклором у сучасному музичному просторі активно функціонують і неофольклорні твори, які, зберігаючи характерну для народної поезики образність, адаптують її до сучасної естетики. Так, у творчості Христини Соловій багато композицій базуються на справжніх народних текстах, зокрема «Втікала» та «Под облачком». Вона створює образ сучасної української жінки, у якому переплітаються архаїчна чуттєвість і новітні художні засоби. Такі пісні не лише популяризують фольклор, а й актуалізують традиційні цінності у свідомості молоді аудиторії. Аналогічно у творчості гурту KAZKA простежується використання традиційних інтонацій, символіки природи, мотивів плачу й туги, притаманних народній ліриці, що свідчить про глибоку вкоріненість сучасної української популярної музики у фольклорній традиції.

Навіть у композиціях гурту «Океан Ельзи», які формально належать до рок-та поп-музики, простежується сильний зв'язок із народнопоетичною образністю. Такі пісні, як «Не йди», «Обійми» та «Я не здамся без бою», апелюють до національного архетипу боротьби, любові й втрати, що є наскрізними темами української пісенної культури. Пісня «Я не здамся без бою», зокрема, набула статусу своєрідного музичного маніфесту стійкості, який семантично перегукується з козацькими, стрілецькими та повстанськими традиціями [6].

Ці проекти демонструють те що сучасний етно-джаз і фольктроніка можуть виконувати не лише естетичну, а й культурологічну функцію, стаючи засобом збереження народних традицій та їх адаптації до сучасного музичного

середовища. Використання автентичного співу, обрядових текстів та архаїчних мотивів у поєднанні з сучасними технологіями дозволяє українським виконавцям створювати нові музичні простори, де традиційна культура інтерактивно взаємодіє із сучасними урбаністичними реаліями, формуючи унікальний звуковий ландшафт і відкриваючи нові можливості для міжкультурного діалогу.

Конкретні музичні приклади переконливо засвідчують, що український фольклор у його первісному або трансформованому вигляді сьогодні виконує соціокультурну функцію. Сучасні музичні практики демонструють різноманітні способи інтеграції фольк-вокалу у сучасну музику, поєднуючи традиційні голосові техніки та мелодичні структури з новітніми жанровими і технологічними засобами, тому проведено детальний музичний аналіз сучасних композицій із використанням фольк-вокалу (таблиця 1), який дозволяє простежити, як традиційні голосові техніки та мелодичні структури інтегруються у сучасні музичні форми, зокрема в етно-джаз та електроніку.

У всіх прикладах спостерігається контраст між природним вокальним звучанням та електронними ефектами, що створює відчуття діалогу між «живим» голосом і цифровим середовищем. Використання реверберації, дилею та фільтрів дозволяє підкреслити акустичні особливості голосу, посилюючи його експресивну функцію.

З точки зору гармонії, у сучасних адаптаціях українських народних пісень зберігаються характерні для фольклору пентатонічні та модальні структури. Проте додавання джазових акордів, електронних підкладок та дисонансних пасажів створює сучасний гармонічний контекст, що дозволяє слухачеві сприймати традиційні мотиви як частину інноваційного музичного простору.

Музичний аналіз сучасних композицій із фольк-вокалом демонструє, що автентичний голос здатний інтегруватися у сучасні жанри без втрати своєї ідентичності. Поєднання етно-джазових імпровізацій, електронних аранжувань та традиційних мелодійних форм створює новий музичний синтез, який одночасно зберігає культурну спадщину та забезпечує її актуалізацію для

**Таблиця 1 – Музичний аналіз сучасних композицій
із використанням фольк-вокалу**

Виконавець / Гурт	Країна	Композиція	Жанр / напрям	Використані фольклорні елементи	Вокальні техніки	Ритміка / метр	Електронні / імпровізаційні прийоми
DakhaBrahka	Україна	«Шо з-под дуба»	Етно-джаз / фольк	Багатоголосся, народна мелодика	Мелізми, багатоголосся, інтонаційна експресія	Поліритмія, джазові акценти	Імпровізація вокалу, перкусійні ритми
DakhaBrahka	Україна	«Весна»	Етно-джаз	Обрядові мотиви	Гармонічні дисонанси, мікродинаміка	Поліритмія	Експериментальні ударні, вокальні повтори
ONUKA	Україна	«Vidlik»	Фолькелектроніка / електроніка	Народні інтонації, мелодика	Чистий вокал, фразування	Сучасні метроритми	Синтезатори, семпли, реверберація
ONUKA	Україна	«ZENIT»	Фолькелектроніка	Мотиви сопілки та бандури	Мікродинаміка, вокальні акценти	4/4 електронний біт	Лупи, електронні текстури, ефекти
Go_A	Україна	«Шум»	Фолькелектроніка / електро-фольк	Веснянка «А в нашого Шума»	Автентичний вокал, синкопований біт і фрази	Поліритмія, танцювальний біт	Електронні біти, семпли, ефекти
KAZKA	Україна	«Плач»	Поп / неофольклор	Народні інтонації, мелодичні звороти	Мелізми, інтонаційна експресія	Сучасний поп-ритм	Мінімальна електроніка, реверберація
Hristyna Soloviy	Україна	«Втікала»	Неофольклор	Народні тексти	Ліричний вокал, фразування	Помірна метроритміка	Акустичні та електронні інструменти
Björk	Ісландія	«Jóga»	Електроніка / неофольклор	Ісландські народні мотиви	Вокальні інтонації, мелізми	Вільний ритм, імпровізація	Електронні текстури, семпли
Deep Forest	Франція	«Sweet Lullaby»	World music / електроніка	Семпли народного співу з інших культур	Повторювані мотиви	4/4 біт	Семпли, синтезатори, електронна обробка
Enigma	Німеччина	«Sadness»	New Age / фолькелектроніка	Григоріанські хори	Хоровий вокал, кантус	Повільний ритм	Електронні біти, синтезатори
Rabih Abou-Khalil	Ліван	«Blue Camel»	Етно-джаз	Арабська народна мелодика	Традиційний вокал, арабська інтонація	Поліритмія, джазові синкопи	Джазові імпровізації, електронні ефекти
Aziza Mustafa Zadeh	Азербайджан	«Ау-Фон»	Етно-джаз / фольк	Mugham	Мелізми, імпровізація вокалу	Джазові ритми	Джазові інструменти, електронна підкладка

Авторська розробка

сучасної аудиторії. Цей синтез підтверджує універсальність фольк-вокалу як інструмента вираження національної ідентичності і його здатність адаптуватися до нових технологій і жанрових вимог.

Висновки.

Фольк-вокал у сучасній музиці – це не просто стилістичний прийом або

декоративний елемент. Це глибока форма переосмислення традиції, її адаптації до нових культурних умов та технологічних можливостей. Від етно-джазу до електроніки – народний голос звучить по-новому, але не втрачає своєї автентичності.

Дослідження показує, що фольк-вокал є надзвичайно гнучким та універсальним музичним ресурсом, здатним ефективно інтегруватися у різні сучасні музичні жанри, від етно-джазу до електроніки та фольктроніки. Аналіз українських і закордонних прикладів свідчить про те, що автентичні народні інтонації зберігають свою емоційну експресію та мелодійну самотність навіть у складних сучасних аранжуваннях, а їх поєднання з електронними текстурами та джазовими імпровізаціями створює нові музичні якісні ефекти.

Застосування методів стилістичного, ритмічного та інтонаційного аналізу, а також порівняльного музикознавчого аналізу мотивів дозволило виявити закономірності трансформації народних мелодій у сучасній музиці: спостерігається збереження автентичної мелодійної лінії, її адаптація до сучасної метроритмічної організації та інтеграція із сучасними гармонічними та електронними шарами. Ці методи також показали, як музична імпровізація та електронна обробка розширюють емоційно-виразні можливості народного вокалу.

Культурологічний аналіз підкреслив значення фольк-вокалу як інструмента культурної самоідентифікації та опору, особливо в українському контексті, де народна музика виконує роль символу національної пам'яті та самотності. Закордонні приклади демонструють, що інтеграція фольклору у сучасну електроніку, джаз та world music є універсальною практикою, що підтримує діалог між традицією та інновацією, локальним та глобальним.

Тож, фольк-вокал у сучасній музиці виконує багатофункціональну роль. наприклад: музично-естетичну (через поєднання автентичної мелодики з сучасними жанровими та технологічними прийомами), культурологічну (як засіб збереження та трансляції національної ідентичності), соціальну (як інструмент комунікації між поколіннями та культурними спільнотами).

Поєднання фольклору із сучасними жанрами сприяє збереженню нематеріальної культурної спадщини, формує новий музичний простір і відкриває перед мистецтвом безмежні горизонти для розвитку. Фольк-вокал стає містком між поколіннями, культурами й навіть епохами, доводячи, що справжня музика не має часових меж.

У перспективі, подальші дослідження можуть бути спрямовані на детальне вивчення інтерактивності народного вокалу з новими музичними технологіями, розвиток фолькелектронічних форм та аналіз міжкультурних синтезів, що дозволить глибше зрозуміти роль фольк-вокалу у глобальному музичному контексті.

Література:

1. Асталощ, Г.Л. (2022) Художня інтерпретація національної ідеї в професійній музичній творчості. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв №4. С. 73-78
2. Бобул І. В. (2022) World music: на перетині глобального та етнокультурного. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. Вип. 41. С. 108–115. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.41.2022.262986>
3. Карась, Г. (2012). Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт. 1164 с.
4. Корній, Л. (2001) Історія української музики: підручник: у 3 ч. Ч. 3 : ХІХ ст. Київ; НьюЙорк: Вид-во М. П. Коць. 480 с.3. Воропай О. І. Мемуарна література. Види, правдивість, зв'язок з художньою літературою. Визвольний шлях. 1983. Кн. 3. С. 374-377.
5. Український воєнний фольклор (2023). Оксана Кузьменко про війни у творчості народу. https://zaxid.net/statti_tag50974/
6. Федорняк, Н. (2019). Музичний фольклор в сучасному виконавстві: до проблеми термінології і функціонування. Музичне мистецтво ХХІ століття – історія, теорія, практика: збірник наукових праць, 5. 144–150. Дрогобич; Кельце; Каунас; Алмати; Баку: Посвіт. Інститут музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Abstract. Folk vocals are one of the oldest forms of musical expression, formed in the context of cultural traditions, ritual practices and social communication. Folk songs performed the functions of knowledge transfer, calendar regulation, ritual invocation and formation of national identity. In modern music, folk vocals undergo transformation, integrating into the genres of ethno-jazz, electronic, pop and rock music. Such a synthesis allows folk singing to maintain authenticity, while simultaneously acquiring new artistic, symbolic and global functions. The work uses methods of stylistic, rhythmic and intonation analysis, comparative musicological analysis of motifs, as well as a culturological approach to assess the functions of folk vocals. The Ukrainian experience of modern performers (Go_A, ONUKA, DakhaBrakha, Katya Chilly) who combine authentic folk singing with electronic and jazz elements, as well as foreign examples (Deep Forest, Enigma, Björk), which demonstrate the multifaceted nature of the phenomenon, is considered. A musicological analysis of the main works was conducted, studying the modality system, rhythm, timbre and texture. The article shows that the ancient modal and rhythmic structures have been preserved, but adapted to modern arrangements and studio processing. The study proves that folk vocals in modern music are not only a means of preserving cultural heritage, but also a universal tool for artistic self-expression and the formation of new syntheses of genres.

Key words: folk vocals, ethno-jazz, electronic music, folklore, synthesis of arts, musical globalization, traditional singing.

Стаття відправлена: 30.11.2025 р.

© Марчун О.В.